

עת"א 14336/07/17 - תאמר סמארה, נגד הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

19 יולי 2017

עת"א 14336-07-17 סמארה נ' הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון ואח'

בפני כב' השופט ד"ר רון שפירא, סגן נשיא

העותר	תאמר סמארה, ע"י ב"כ עו"ד אמיר מסארווה
נגד המשיבים	1. הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון 2. מדינת ישראל

פסק דין

הרקע לעתירה וטענות הצדדים:

בפני עתירת אסיר, במסגרתה מבקש העותר להורות על ביטול החלטת המשיב, המורה על הפסקה מנהלית של עבודות השירות שנגזרו על העותר וריצוי יתרת תקופת המאסר שנותרה לריצוי במתקן כליאה (47 ימים).

ביום 30.12.2015 נגזר דינו של העותר במסגרת ת"פ 55307-03-15 של בימ"ש השלום ראשון לציון ל-6 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות החל מיום 10.2.2016 כאמור בחוות דעתו של הממונה על עבודות השירות. העותר התייצב לתחילת עבודות השירות בזמן, נערך לו ראיון והוא הוחתם על הכללים ונשלח לעבוד במעון נווה מנשה. כבר מתחילת עבודתו התגלו בעיות של היעדרות ללא אישור וחוסר בשעות, כמפורט במענה לעתירה שהוגש מטעם המשיב. בחודשים 11/2016, 12/2016 ו-1/2017 לא עבד העותר כלל, זאת עד חתימת הממונה על הפסקה המנהלית. בסיכומו של דבר עבד 96 ימים ונעדר 127 ימים. למרות שחלפה יותר משנה ממועד תחילת עבודות השירות, לא סיים את 6 החודשים שנגזרו עליו. העותר זומן לשיחות בירור בתאריכים 21.3.16, 14.6.16, 6.7.16 ו-17.8.16 הוזר והוחזר לעבודה. כן הוזמן לשיחת בירור ליום 30.11.16 בדואר רשום אך לא התייצב. העותר הועסק עד 6/2016 במוסד נווה מנשה אך הועבר למעון נווה חורש בחדרה, שם עבד עד הפסקה המנהלית ביום 22.1.17, כאשר הרבה להיעדר ללא אישור ולא היה זמין לטלפונים. עקב מצב זה זומן באמצעות דואר רשום לשימוע ליום 18.1.17. לאחר שלא הגיע לשימוע, חתם מפקד המחוז ביום 22.1.17 על צו הפסקה מנהלית של עבודות השירות. כנגד ההחלטה המורה על הפסקה מנהלית של עבודות השירות הוגשה העתירה ביחד עם בקשה להארכת מועד (שכן העתירה הוגשה רק ביולי 2017).

העותר טוען כי בשיחת הבירור שנערכה לו בחודש מרץ 2016 טען כי אין לו כסף למימון נסיעות להגעה לעבודות השירות ולכן הועבר בחודש יוני 2016 לנוה חורש בחדרה. נטען כי הובטח לו כי במקום העבודה החדש ישלמו לו את הוצאות הנסיעה ובשיחה שהתקיימה בחודש יולי 2016 שטח העותר טענותיו באשר לאי תשלום עבור נסיעות ומנהלת המחוז הבטיחה לו כי תדאג לכך שיקבל תשלום עבור נסיעותיו. נטען כי במועד זה הפסיק לנסוע עם אדם נוסף שהיה מגיע עמו ברכבו ולכן מצא עצמו ללא אפשרות נסיעה למקום עבודת השירות. כן נטען כי בחודש נובמבר 2011 הודיע העותר טלפונית כי אין ביכולתו הכלכלית להגיע לביצוע עבודות השירות ונמסר לו כי הדבר ייבדק ויחזרו אליו טלפונית, דבר שלא נעשה. נטען כי ביום 16.3.17 התקבל מכתב בדואר רשום בדבר הפסקת עבודות השירות.

לטענת העותר לא זומן לשימוע בטרם הפסקת עבודות השירות. נטען כי נפל פגם בהליך ההודעה על הפסקה מנהלית של עבודות השירות משלא הודע לעותר שיש באפשרותו לשטוח טענותיו והדבר היה עשוי לשנות מהחלטתו של הממונה על ההפסקה המנהלית. נטען כי ההחלטה שהתקבלה בעניינו של העותר פגומה מכיוון שהתחלפו המפקחים והמפקח שקיבל את ההחלטה בעניינו לא היה ער למלוא השתלשלות הדברים ואילו היה מתקיים שימוע הרי שההחלטה הייתה אחרת. לכן נטען כי נפגעה זכות הטיעון של העותר ויש לקיים שימוע כנדרש באופן בו יוכל העותר להשמיע טענותיו בפני הממונה.

עוד טוען העותר כי התמיד בביצוע עבודות השירות ונשארו לו 47 ימים בלבד לסיום עבודות השירות. נטען כי מדובר בעותר צעיר ששהה בתנאי מעצר בית בתיק הפלילי והיה מחוסר תעסוקה והכנסה. הוא אינו מחזיק ברישיון נהיגה ולא היה באפשרותו לנסוע למקום ביצוע עבודות השירות ולכן נאלץ לבקש סיוע בהוצאות הנסיעות למקום עבודות השירות. נטען כי העותר מתגורר עם סבתו שסובלת ממצב בריאותי קשה, סכרת לאחר כריתה של שתי הרגליים, תותבת מימין, אי ספיקת לב, אי ספיקת כליות, עיוורון. לעותר שתי אחיות קטינות והוא המפרנס היחיד של בני המשפחה. אביו אינו עובד והוא קטוע אצבעות ביד ימין. נטען כי העותר עבר תאונת עבודה ביום 14.2.17 בעת הרמת מכונית מטחנת בשר לצורך העברתה למקום אחר וידו נתקעה בין הארון למטחנה ונגרמו לו חבלות. הוא עבר ניתוח ביום 13.3.17. נטען כי מאז התאונה ועד היום הוא סובל מכאבים בכף ידו השמאלית ועושה את מירב המאמצים על מנת לחזור למעגל העבודה.

כאמור, העותר טוען כי לא זומן לשימוע ולכן נפל פגם בהליך קבלת ההחלטה נשוא העתירה. כן נטען כי לו היה משמיע טענותיו במסגרת שימוע היה המשיב מחליט אחרת ולא מורה על הפסקת עבודות השירות.

המשיב טוען כי טענות העותר לאי התחשבות במצבו אינן נכונות כלל. נטען כי העותר הוצב במקום העבודה הקרוב ביותר לישבו מגוריו מתוך כוונה להקל עליו ולצמצם את הוצאות הנסיעה, אך הועבר למקום עבודה בחדרה לאחר בעיות תפקוד והיעדרויות ללא אישור. נטען כי במקום העבודה אליו הועבר העותר משלמים הוצאות נסיעה רק לעובדי שירות שמתפקדים טוב ומתייצבים בצורה סדירה לעבודה ולכן לא שולמו לעותר החזרי הוצאות נסיעות על ידי המעסיק. כן נטען כי החלפת מפקחים במקום העבודה אינה משפיעה על התנהלות עובד השירות במקום העבודה וכאשר יש החלפה כזו, נערכת חפיפה והעברת תפקיד מסודרת. נטען כי העותר כלל לא התמיד בעבודות והרבה לאחר ולהיעדר מהעבודה. נערכו לו מספר בירורים שבאף אחד מהם לא העלה שום בעיה אישית הקשורה במשפחתו וסבתו. כן נטען כי תאונת העבודה שמציין העותר אירעה אחרי שבוצעה ההפסקה המנהלית ואחרי שבמשך מספר חודשים העותר לא התייצב לעבודות השירות.

לטענת המשיב, טענות העותר בדבר אי מתן הזדמנות לטעון טענותיו בשימוע אינן נכונות מאחר שהעותר ניתק ביודעין קשר עם משרד הממונה, דואר שנשלח לכתובתו על מנת לאפשר לו לטעון טענותיו לא נדרש על ידי העותר והוא בחר מרצונו החופשי לא להגיע לשימוע וויתר על זכותו. נטען כי העותר ניתק קשר עם משרד הממונה ולא היה ניתן להשיגו במספרי הטלפון שרשם בקליטתו. במצב דברים זה, כאשר אין קשר טלפוני עמו והוא לא הגיע לעבודות השירות ולשימוע אליו זומן וויתר על זכותו לנצל את זכות השימוע, לא היה מנוס מלבצע הפסקה מנהלית של עבודות השירות.

כמו כן, המשיב טוען כי אין מקום להורות על הארכת המועד להגשת העתירה שכן ההחלטה על הפסקה מנהלית נחתמה בתאריך 22.1.17 והעותר לא פנה בעתירה כחצי שנה. העותר פנה באמצעות עו"ד באפריל 2017 לביהמ"ש שגזר את דינו, שם הפנה אותו בית המשפט להגשת עתירה אולם לא עשה כן וחיכה עד חודש יולי 2017 להגיש את העתירה הנוכחית. כן נטען כי הטענות בדבר בעיות הקשורות למשפחתו הינן טענות חדשות המועלות בעתירה ואשר לא נטענו בשיחות שנערכו לעותר.

העותר טוען בתגובה לטענות המשיב כי הייתה אי הבנה בקשר להחלטת ביהמ"ש שגזר את הדין ולכן לא הוגשה העתירה מיד. נטען כי העותר מתחייב שירצה את 47 הימים הנותרים ללא בעיות והוא מבקש הזדמנות אחרונה. עוד טוען העותר, בתגובה משלימה שהגיש לאחר הדיון, כי הזימון לשימוע שנשלח לעותר בדואר רשום הוחזר מאחר והמען אינו ידוע ולא מאחר שלא נדרש וכי הזימון לשימוע נשלח לכתובת שאיננה מלאה, כאשר ההודעה על הפסקה מנהלית שהתקבלה בדואר אצל העותר נשלחה לכתובת המלאה לרבות מספר תיבת הדואר של העותר. לכן נטען כי הזימון לשימוע לא התקבל אצל העותר והעותר לא ידע על הזימון לשימוע ולכן לא התייצב.

דין והכרעה:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת המסמכים שהוצגו לעיוני הגעתי למסקנה כי בנסיבות העניין יש לקבל את העתירה באופן חלקי ולהורות על ביטול ההחלטה המורה על הפסקה מנהלית של עבודות השירות וזימון העותר מחדש לשימוע בו יתאפשר לו לשטוח טענותיו בפני הממונה בטרם מתן החלטה חדשה בעניינו.

אמנם מהנתונים שהוצגו בפני עולה כי העותר נעדר רבות מעבודות השירות וזאת ככל הנראה ללא הצדקה מספקת. לעותר נערכו שיחות בירור רבות וניתנו לו הזדמנויות רבות להשלים את עבודות השירות. אף החליפו לו את מקומות העבודה וניסו להתחשב במצבו ובבעיותיו האישיות. למרות כל זאת, העותר לא טרח להשלים את עבודות השירות והמשיך להתנהל בצורה לקויה, לאחר ולהיעדר מעבודות השירות.

יחד עם זאת, נראה כי אכן נפל פגם בהליך הזימון לשימוע, שכן מהמסמכים שהוצגו לעיוני עולה כי כאשר נשלחה לעותר בדואר רשום הזמנה להליך השימוע ההזמנה נשלחה לכתובת שאינה מלאה ולא צוין מספר תא הדואר (כפי שצוין בהודעה על הפסקה מנהלית שנשלחה לעותר בדואר רשום). על כן, יש לקבל את טענת העותר כי לא קיבל את ההזמנה לשימוע ומהמסמכים שהגיש בנוגע למעקב משלוחים מרשות הדואר עולה כי דבר הדואר אכן הוחזר לשולח מסיבה שהנמען אינו ידוע. על כן, יש לקבל טענתו כי מאחר שלא צוין מספר תא הדואר, לא קיבל העותר את הזימון

עקב פגם זה בזימון העותר לשימוע, ומאחר שיש לאפשר לעותר לשטוח טענותיו כפי שפורטו במסגרת העתירה בפני הממונה, לאור נסיבותיו האישיות והמשפחתיות, וכן לאור טענתו כי לא ניתן קשר אלא המתין לקבלת תשובה בקשר לבקשתו, סבורני כי בנסיבות העניין נפל פגם בהליך השימוע ובמתן זכות הטיעון לעותר ולכן יש לזמן את העותר לשימוע ולאפשר לו לשטוח טענותיו בפני הממונה. זכות השימוע נגזרת מזכות הטיעון, והיא הבסיס להליך מנהלי תקין. תנאי לקבלת החלטה הפוגעת בזכויות הוא הליך מקדים במסגרתו ניתנת למי שאמור להיפגע מההחלטה הזכות לטעון כנגד ההחלטה הצפויה. היקפה של זכות הטיעון ותוכנה נגזרים מאופי הזכות הנתונה ומהיקפה, ומכלל נסיבות העניין הנוגעות למקרה [רע"ב 1769/05 סלים מועד נ' מדינת ישראל (4.7.2005)].

סיכום:

אשר על כן, מאחר שנפל פגם בהליך זימון העותר לשימוע ומתן זכות הטיעון לעותר, בשל חשיבותה של זכות הטיעון, אני מאריך את המועד להגשת העתירה למועד שבו הוגשה, מורה על ביטול החלטת מפקד המחוז הצפוני של שב"ס על הפסקת עבודות השירות ומורה למשיב לזמן את העותר לשימוע במסגרתו יוכל העותר לשטוח טענותיו בפני הממונה בנוגע לסיבת היעדרויותיו מהעבודה ובקשתו לאפשר לו לשוב ולבצע את הימים שנותרו לריצוי.

אבהיר כי לגופן של טענות שב"ס בעניין התנהלות העותר, ולעניין טענות העותר בכל הנוגע למידתיות וסבירות החלטת שב"ס, אינני מביע כל עמדה. עורך השימוע ישמע את הטענות ויגיש את חוות דעתו למפקד המחוז הצפוני של שב"ס, אשר ישקול את כל הנתונים וייתן החלטתו בהתאם לסמכותו.

כדי למנוע כל טענה לעניין תקינות הזימון אני מורה כי העותר יזמן לשימוע באמצעו ב"כ אשר הגיש את העתירה, עו"ד אמיר מסארווה, טל': 04-8222939 פקס' 04-8222938.

עוד אני מורה כי באחריות ב"כ העותר ליצור קשר עם הממונה על עבודות השירות במחוז הצפון ולתאם מועד לשימוע עבור העותר. המועד שיתואם יהיה בתוך 30 ימים מהיום. יובהר כי זכותו של העותר להיות מיוצג ע"י עורך דין בשימוע.

ניתן היום, כ"ה תמוז תשע"ז, 19 יולי 2017, במעמד העותר וב"כ הצדדים.

ד"ר ר. שפירא, ס. נשיא